

MAJANDUS- JA
KOMMUNIKATSIOONI-
MINISTEERIUM

KÄSKKIRI

18.05.2022 nr 132

Programmi "Ehituse programm aastateks 2022-2025" kinnitamine

Riigieelarve seaduse § 20 lõike 4 alusel ning kooskõlas Vabariigi Valitsuse 19. detsembri 2019. a määrusega nr 117 „Valdkonna arengukava ja programmi koostamise, elluviimise, aruandluse, hindamise ja muutmise kord“ kinnitan programmi „Ehituse programm aastateks 2022–2025“ (lisatud).

(allkirjastatud digitaalselt)
Taavi Aas
majandus- ja taristuminister

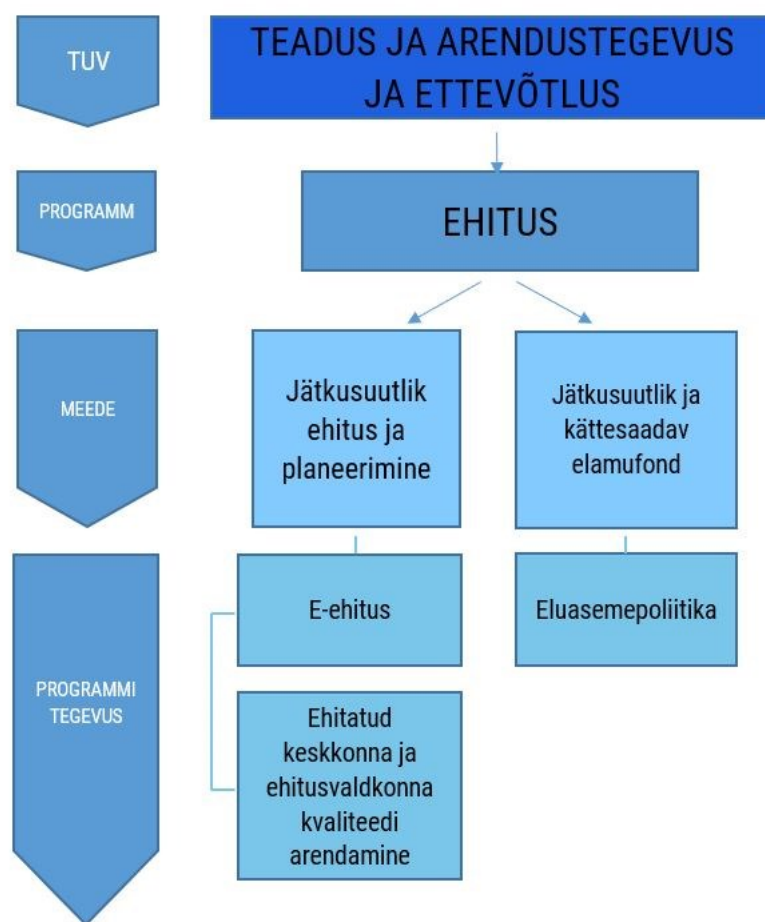
Ehituse programm aastateks 2022-2025

Programmi koostaja ja vastutaja	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Vormi sisu kasutamise selgitus	Vorm on abiks riigi eelarvestrateegia (RES) protsessi sisendina koostatava programmi dokumendi eelnõu koostamiseks. Programmi eelnõu kohandatakse RES-ist ja RE-st lähtuvalt. Programmi kinnitab minister käskkirjaga.
Tulemusvaldkond	TEADUS- JA ARENDUSTEGEVUS JA ETTEVÕTLUS
Tulemusvaldkonna eesmärk	Eesti teadus, arendustegevus, innovatsioon ja ettevõtlus suurendavad koostoimes Eesti ühiskonna heaolu ja majanduse tootlikkust, pakkudes konkurentsivõimelisi ja kestlikke lahendusi Eesti ja maailma arenguvajadustele
Valdkonna arengukava	Muu strateegiline dokument „Ehituse pikk vaade 2035“
Programmi nimi	EHITUS
Programmi eesmärk	Programmi eesmärk on kujundada parimad tingimused ehitatud keskkonna eluterveks arenguks. Programmiga luuakse keskkond ja eeldused ehitussektori ettevõtete ning ehitatud keskkonna rahvusvahelise konkurentsivõime ja sektori tootlikkuse kasvuks. Soodustame arengut seal, kus esinevad ehitatud keskkonna turutõrked, et inimesed tahaksid Eestis elada ja töötada. Tänu paremale ja kulutõhusamale elukeskkonnale paraneb Eesti inimeste tarbimisvõime. Pannakse alus järjepidevale majanduskasvule, mis jõuab kõigi Eesti elanikeni.
Programmi periood	2022-2025
Peavastutaja (ministeerium)	Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM)
Kaasvastutajad (oma valitsemisala asutused)	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet (TTJA), Sihtasutus KredEx

Sissejuhatus

Ehituse programm hõlmab kahte ehitatud keskkonna arenguga seotud meetet, milleks on jätkusuutlik ehitus ja planeerimine ning jätkusuutlik ja kättesaadav elamufond (vt. joonis 1). Programmi tegevuste ja teenuste jagunemises lähtutakse strateegiast „Eesti 2035“. Lisaks tuginetakse 2021. aasta valminud dokumendile „Ehituse pikk vaade 2035“ ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (edaspidi *MKM*) põhimäärusele.

Ehituse programmis keskendutakse ehitustegevuse ja ehitatud keskkonna arenguks vajalike eelduste loomisele, hoonefondi ja rajatiste kvaliteedi ning ehitiste keskkonnasäästlikkust suurendavate meetmete kättesaadavuse tagamisele. Kavandatud tegevused on vajalikud selleks, et luua ja säilitada kasutajasõbralik, turvaline ja keskkonnasäästlik elukeskkond, tagada otstarbekas, mõistlik ja säästlik maakasutus ning luua eeldused tõhusaks ja ohutuks ehitustegevuseks, mis ühtlasi ja tervikuna toetab Eesti majanduskasvu.

Joonis 1: Ehituse programm 2022-2025.

Sisukord

Ehituse programm aastateks 2022-2025	1
Sissejuhatus	1
Sisukord	1
Programmi juhtimiskorraldus	2
Programmi eesmärk	5
Programmi mõõdikud	5
Programmi eelarve	5
Olukorra lühianalüüs	5
Olulised tegevused programmi 2022-2025 eesmärkide täitmiseks	7
Meede: Jätkusuutlik ehitus ja planeerimine	8
Meetme eesmärk	8
Programmi tegevus: E-ehitus	9
Programmi tegevuse ja teenuste mõõdikud.....	10
Programmi tegevus: Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi arendamine	10
Programmi tegevuse ja teenuste mõõdikud.....	12
Meede: Jätkusuutlik ja kättesaadav elamufond	13
Meetme eesmärk	13
Meetme mõõdik.....	14
Programmi tegevus: Eluasemepoliitika	14
Programmi tegevuse ja teenuste mõõdikud.....	15
Lisad	15

Programmi juhtimiskorraldus

Ehituse programmi elluviimist ja seiret koordineerib ehitus- ja elamuosakond, kelle põhiülesanded on:

- ehitatud keskkonna jätkusuutliku arengu edendamine;
- ehitiste, ehitustegevuse ja ehitustoodete valdkonna normide, tavade, avalike protsesside ning riikliku järelevalve koordineerimine;
- ehitistega seotud teabe hoiu ja töötlemise korraldamine;
- e-ehituse platvormi ja ehitisregistri pidamine ning arendamine;
- ehitus- ja elamuvaldkonna poliitikate, strateegiate ja arengukavade väljatöötamine ning elluviimise ja tulemuslikkuse seire, algatuste eestvedamine ning valdkonda reguleerivate õigusaktide eelnõude ettevalmistamine.

Ehituse programmi programmijuht on ehituse asekanstler. Programmijuhi ülesanne on programmi koostamise ja uuendamise eestvedamine, elluviimise ja seire koordineerimine, programmi ja tulemusvaldkonna arengukavade väljatöötamine ning infovahetuse korraldamine.

Valdkonna eest vastutav minister esitab programmi eelnõu Rahandusministeeriumile üks kord aastas ning see avalikustatakse MKM-i veebilehel. Pärast programmi kinnitamist koostatakse programmi rahastamiskava. Programmi tulud, kulud ja finantseerimistingimused kinnitatakse riigieelarve seadusega ning meetmete eelarved ministri liigendusega. Programmi seire toimub vähemalt kaks korda aastas. Ehitus- ja elamuosakond koostab igal aastal programmi rakendamise kohta tulemusaruande.

Ehituse programm on seotud järgmiste riiklike strateegiate ja arengukavadega ehk tugineb nendes seatud eesmärkidele:

- **Ehitusvaldkonna arengudokument** „Ehituse pikk vaade 2035“;
- **Hoonete rekonstrueerimise pikaajaline strateegia** aastani 2050;
- **Eesti pikaajaline strateegia** „Eesti 2035“;
- **Üleriigiline planeering** „Eesti 2030+“;
- **Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse (TAIE) arengukava 2021-2035**;
- **Digiühiskonna arengukava 2030**;
- **Transpordi ja liikuvuse arengukava 2021-2035**;
- **Energiamajanduse arengukava aastani 2030** „ENMAK 2030“;
- **Heaolu arengukava 2016-2023**.

Rahvusvaheliselt mõjutavad ehituse programmi tegevusi EL õigusaktid, millest peamised on:

- **Ehitustoodete määrus** (Construction Product Regulation ehk CPR) ehk Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) nr 305/2011;
- **Hoonete energiatõhususe direktiiv** (Energy Performance of Buildings Directive ehk EPBD) ehk Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2010/31/EL;
- **Energiatõhususe direktiiv** ehk Euroopa Parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2012/27/EL.

Rahvusvaheliselt mõjutavad ehituse programmi veel järgmised algatused:

- **EU BIM Task Group** – EL-i liikmesriikide digitaalehituse parima praktika jagamise tööühik;
- **CCIC (Construction Classification International Collaboration)** – ühendab erinevate süsteemi arendamisega seotud partnerriikide ehitusvaldkonna klassifitseerimisega seotud esindusorganisatsioone. Eesti on asutajaliige ning osaleb juhtrühma ja tehnilise komitee töös;
- **Genfi ÜRO jätkusuutliku elamumajanduse harta** – jätkusuutliku elamumajanduse põhimõtted;
- **ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsioon** – tingimused ehitatud keskkonna ligipääsetavusele.

Ehituse programmi raames leidub mitmeid koostööpunkte ministriumide ja nende valitsemisala asutustega. Kõige sagedamat koostööd tehakse järgmistel teemadel:

- MKM
 - **Energeetika osakond.** Hoonete energiatõhususe poliitika ja taastuenergeetika;
 - **Euroopa Liidu ja rahvusvahelise koostöö osakond.** Rahvusvaheline ehituspoliitika;
 - **Infotehnoloogiaosakond.** Ehitusandmete ja menetlusprotsessidega seotud keskkondade haldamine;
 - **Maavarade osakond.** Ehitusmaterjalide varumine ja geoloogia;
 - **Majandusarengu osakond.** Ehituse tootlikkuse ja majandusmõju edendamine;
 - **Ettevõtlus- ja tarbimiskeskonna osakond.** Ehitusalase majandustegevuse, ehitustoodete ja ehitiste tehnilistele osadele kohalduvate nõuete koordineerimine;
 - **Transpordi arengu ja investeeringute osakond.** Transporditaristu arendamine;
 - **Teede- ja raudteeosakond.** Ehitusõigus teede ja raudteede valdkonnas;
 - **Strateegilise planeerimise osakond.** Ehitus- ja elamumajanduse arengumeetmete rahastuspoliitika, analüütika ning teadus- ja arendustegevus;
 - **Tarbikaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet** (edaspidi *TTJA*). Riiklik järelevalve ehitatud keskkonna nõuete üle;
 - **Ettevõtluse Innovatsiooni Sihtasutus.** Elamumajanduse meetmete rakendamine;
 - **Transpordiamet.** Ehitusprotsesside parim praktika ja järelevalve transpordirajatiste alal.
- Rahandusministeerium
 - **Planeeringute osakond.** Ehitus- ja planeerimisõiguse seonduvad küsimused;
 - **Regionaalarengu osakond.** Elamupoliitika regionaalarengu küsimused;
 - **Riigihangete ja riigiabi osakond.** Ehitushangete parim praktika;
 - **Riigivara osakond.** Ehitus- ja kinnisvarainvesteeringute koordineerimine;
 - **Riigieelarve osakond.** Elamumajanduse finantsmeetmete rahastamine;
 - **Riigi Kinnisvara AS.** Ehitusprotsesside parima praktika jagamine hoonete alal;
 - **Statistikaamet.** Ehitusinfo kvaliteedi parandamine.
- Justiitsministeerium
 - **Õiguspoliitika osakond.** Ehitus- ja planeerimisõiguse, asja- ja võlaõiguse ning muu seotud õigusloome koordineerimine.
- Sotsiaalministeerium
 - **Rahvatervise osakond.** Ehitustehnilised nõuded ja nende täitmise järelevalve;
 - **Võrdsuspoliitikate osakond.** Ehitatud keskkonna ligipääsetavus;
 - **Terviseamet.** Ehitustehniliste terviseohutusega seotud nõuete järelevalve.
- Siseministeerium
 - **Pääste- ja kriisireguleerimispoliitika osakond.** Tuleohutuse alased ehitusnõuded;
 - **Päästeamet.** Ehitiste tuleohutuse järelevalve ja parim praktika.
- Keskkonnaministeerium
 - **Veeosakond.** Nõuded vee- ja kanalisatsiooniehitistele ning nende täitmise järelevalve;
 - **Välisõhu ja kiirgusosakond.** Ehitustehnilised nõuded kiirgusohutuse osas;
 - **Keskkonnaamet.** Teatud ehitustehniliste nõuete järelevalve;
 - **Maa-amet.** Ehitatud keskkonna info kogumine ja süstematiseerimine.
- Kultuuriministeerium
 - **Kunstide osakond.** Arhitektuuripoliitika;
 - **Kultuuriväärtuste osakond.** Muinsuskaitsealased nõuded;
 - **Muinsuskaitseamet.** Muinsuskaitsealaste nõuete rakendamine ja järelevalve.
- Haridusministeerium
 - **Kõrg- ja kutsehariduspoliitika ning elukestva õppe osakond.** Ehitusalaste oskuste ja haridussüsteemi arendamine;

- **Sihtasutus Kutsekoda.** Ehitusvaldkonna kvalifikatsiooninõuete alane infovahetus.

Lisaks toimub ehituse programmi erinevatel teemadel pidev koostöö kohaliku omavalitsuse üksustega (edaspidi *KOV*), kelle ülesandeks on muuhulgas ehitusõiguse rakendamine, järelevalve ning oma territooriumil elamu- ja kommunaalmajanduse korraldamine. Ehituse programmi tegevused tagavad keskkonna, milles KOV-d saavad oma toiminguid tõhusalt ja kvaliteetselt sooritada. KOV-de planeeringutega seotud otsustest tuleneb ka teave Eesti ehitatud keskkonna arenguperspektiivi kohta, mis on aluseks riikliku ehitus- ja elamupoliitika kujundamisel.

Programmi koostades on arvestatud ehitussektorisse panustavate ja seda mõjutavate erialaliitude ning teiste katusorganisatsioonidega, kellest peamised on:

- **Eesti Linnade ja Valdade Liit**
- **Eesti Ehitusettevõtjate Liit**
- **Eesti Ehituskonsultatsiooniettevõtete Liit**
- **Eesti Arhitektide Liit**
- **Eesti Maastikuarhitektide Liit**
- **Eesti Sisearhitektide Liit**
- **Eesti Ehitusinseneride Liit**
- **Eesti Omanike Keskliit**
- **Eesti Kütte- ja Ventilatsiooniinseneride Ühendus**
- **Eesti Geodeetide Ühing**
- **Eesti Veevarustuse ja Kanalisatsiooni Inseneride Selts**
- **Eesti Vee-ettevõtete Liit**
- **Eesti Soojustehnikainseneride Selts**
- **Eesti Taristuehituse Liit**
- **Eesti Veeühing**
- **Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit**
- **Tallinna Tehnikaülikooli ehitusinstituut**
- **Tallinna Tehnikakõrgkooli ehitusteaduskond**
- **Eesti Kinnisvara Korrashoiu Liit**
- **Eesti Korterühistute Liit**
- **Eesti Puitmajaliit**
- **Digitaalehituse klaster**

Programmi eesmärk

Programmi eesmärk on kujundada parimad tingimused ehitatud keskkonna eluterveks arenguks. Programmiga luuakse keskkond ja eeldused ehitussektori ettevõtete ning ehitatud keskkonna rahvusvahelise konkurentsivõime ja sektori tootlikkuse kasvuks. Soodustame arengut seal, kus esinevad ehitatud keskkonna turutõrked, et inimesed tahaksid Eestis elada ja töötada. Tänu paremale ja kulutõhusamale elukeskkonnale paraneb Eesti inimeste tarbimisvõime. Pannakse alus järjepidevale majanduskasvule, mis jõuab kõigi Eesti elanikeni.

Programmi mõõdikud

Mõõdik, sh allikas	Algtase (2020)	Sihttase 1 (2022)	Sihttase 2 (2023)	Sihttase 3 (2024)	Sihttase 4 (2025)
Sektori tööjõutootlikkus EL keskmisega võrreldes, Eurostat	60 %	62 %	64 %	66 %	69 %
Kodumajapidamiste elektri- ja soojusenergia tarbimine, Statistikaamet	5,6 TWh	5,4 TWh	5,3 TWh	5,2 TWh	5,1 TWh

Programmi eelarve

Eelarve jaotus	2022 eelarve	2023 eelarve	2024 eelarve	2025 eelarve
kulud	-61 046 832	-45 339 073	-19 491 748	-13 728 836
sh välistoetused ja kaasrahastus	-45 481 146	-27 202 073	-9 118 000	-7 050 000
investeeringud	-579 600	-1 000 000	-1 000 000	-980 000
sh välistoetused ja kaasrahastus	-579 600	-1 000 000	-1 000 000	-980 000
mitterahalised kulud	-256 796	-256 796	-256 796	-253 167
Programmi eelarve kokku	-61 883 228	-46 595 869	-20 748 544	-14 962 003

Olukorra lühianalüüs

Ehituse programmiga kujundatakse parimad tingimused ehitatud keskkonna eluterveks arenguks. See tähendab, et ehitussektori areng on pidev ja stabiilne, õiguslik keskkond on paigas, valdkond on atraktiivne ja innovaatiline ning tõmbab teotahtelisi pädevaid inimesi ligi. Töötajate palgad on head ja ettevõtete kasum kasvab, kasvab eksport ja valdkonna teenuste pakkumine piiri taha. Arendajad loovad uusi, funktsionaalseid (sh ligipäätavaid) ja jätkusuutlikke hooneid ning pilkupüüdvaid rajatisi, mis sobivad maastikku ja ümbritsevasse elukeskkonda.

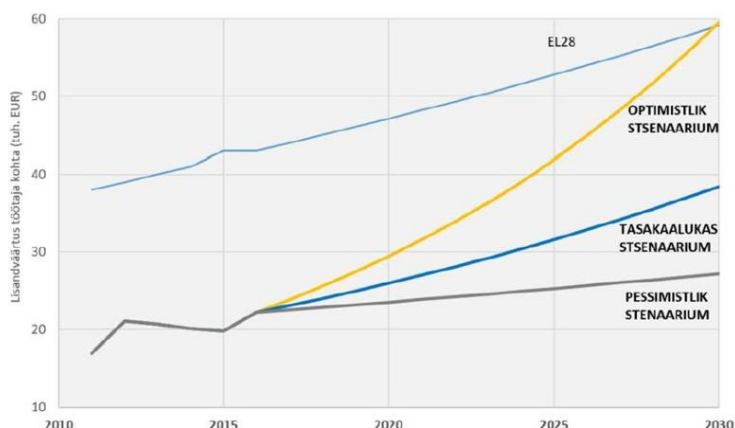
Meetmete ja programmi tegevuste valikul on lähtutud MKM-i põhimääruses sätestatud tegevustest ja ehituse programmi eesmärkidest. Jätkusuutlik ehitus ja planeerimine hõlmab tegevusi, mis on vajalikud Eesti ehitatud keskkonna kvaliteedi ja tõhusa arengu tagamiseks. Jätkusuutlik ja kättesaadav elamufond on eraldi meetmena vajalik selleks, et igal Eesti inimesel oleks võimalus turvalisele, energiatõhusale, keskkonda ja tervist säästvatele ning meeldivale kodule sõltumata asukohast. Sellega loob riik soodsad tingimused nii rahvusvaheliselt konkurentsivõimelise ettevõtluse, ehitatud ruumi kui ka võimeka tarbijaskonna näol.

Ehituse kõrval on oluline elamumajanduse poliitika, mille osas otsuste tegemisel vastutab reeglina kohalik omavalitsus. Viimastel aastatel on aga esile kerkinud probleemid, mida tuleks lahendada kohalike omavalitsuste üleselt, seda eelkõige hoonefondi amortiseerumise ja kaasaja vajadustele vastavusega seotud küsimustes. Omaette probleemiks on kujunenud tühjenevad korterelamud piirkondades, kus kinnisvaraturg ei toimi. Arvestades, et avaliku sektori omandis on alla 2% kogu elamufondist, raskendab see nii kohalike

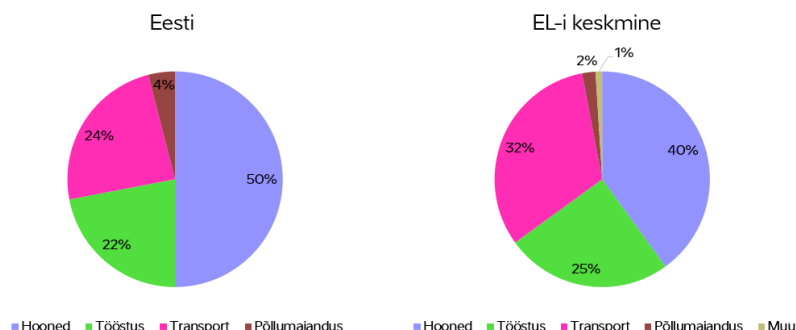
kui ka riiklike elamuvaldkonna poliitikate elluviimist. Siiski saab eluasemete renoveerimistõid ja ka elupiirkondade uusarendusi keskselt koordineerituna teha tavapärasest tunduvalt soodsamalt ja kvaliteetsemalt. Eluasemete kvaliteedi paranemisest võidakse otseselt ligi pool Eesti elanikkonnast. Eluhooned moodustavad tähtsa osa Vabariigi Valitsuse poolt heaks kiidetud ja Euroopa Komisjonile esitatud hoonete rekonstrueerimise pikaajalisest strateegiast¹. Selle täiemahuline elluviimine parandab 80% Eesti elanike elamis- ja töötingimusi.

Ehituse programmiga lahendatakse väljakutsed, millest olulisemad on järgmised:

- Kvaliteetse elukeskkonna loomise alustalad on puudulikud, sest valdkond on killustunud ja puudub ühene vastutaja²;
- Ehitussektori tootlikkus moodustab Eestis umbes 60% EL keskmisest. Eesmärk on Eestis jõuda EL keskmisele tasemele aastaks 2030³ (vt. joonis 2);
- Hoonete energiatarve moodustab riigi energiatarbest umbes 50%, EL keskmine on umbes 40% (vt. joonis 3). Seega on energiatarbimise vähendamine hoonetes kliima- ja energiapoliitika üks olulisemaid prioriteete⁴;
- Elamufondi teoreetiline taastuvvajadus on umbes 1% uusehitisi ja 2% renoveeritud ehitisi aastas. Eestis lisandub uusi hooned umbes 0,5% ja renoveeritakse umbes 1% aastas, mis jääb vajadusele ligi kahekordselt alla (vt. joonis 4). Tervikrenoveerimist ilma riigi toeta praktiliselt ei toimu. Eesmärk on saavutada ja stabiilselt säilitada teoreetilise taastuvvajaduse määr²;
- Uut ja korrastatud elamufondi lisandub eelkõige Tallinna ja Tartu mõjupiirkonnas ning vähesel määral teistes maakonnakeskustes (vt. joonis 5). Elamupoliitikat on vaja riiklikult koordineerida, et vältida segregatsiooni ja ääremaastumist. Eesmärk on tagada elamufondi jätkusuutlik areng igas Eesti piirkonnas².

Joonis 2: Ehituse tootlikkuse jõudmine EL keskmisele tasemele aastaks 2030.

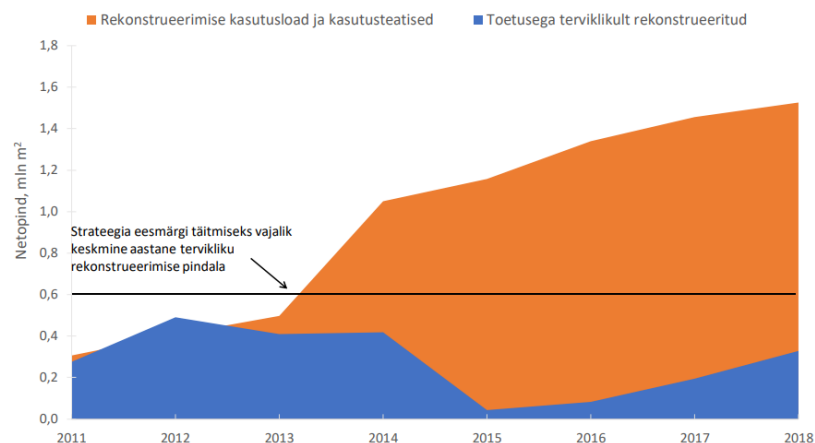
Joonis 3: Hoonete energiatarbe osakaal vastavalt Eesti ja EL-i summaarsest energiatarbest.

¹ Tallinna Tehnikaülikool (2020). [Hoonete rekonstrueerimise pikaajaline strateegia](#)

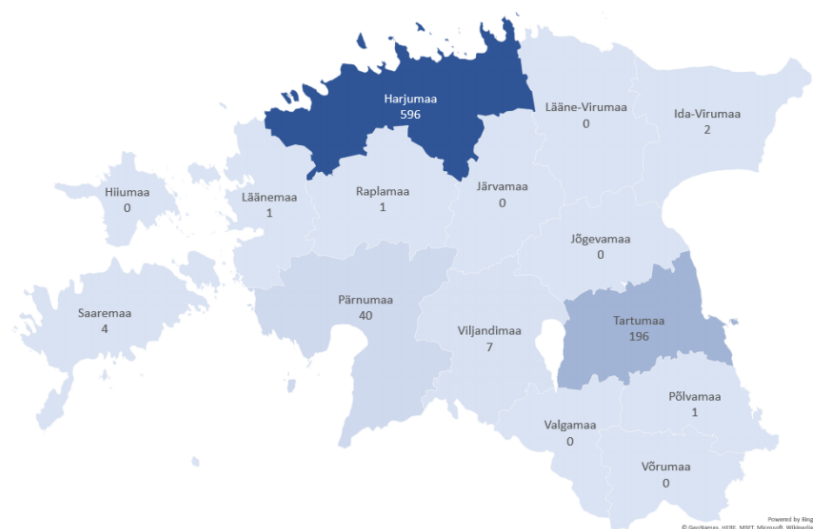
² Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (2020). [Ehitusvaldkonna pika vaate loomise analüüs 2020](#)

³ Tartu Ülikool (2018). [Ehitussektori tootlikkuse, lisandväärtuse ja majandusmõju analüüs](#)

⁴ Vabariigi Valitsus (2017). [Energiamaajanduse arengukava aastani 2030](#)

Joonis 4: Tegelik ja vajalik korterelamute renoveerimise määr.

Joonis 5: Alates aastast 2011 kasutusloa saanud korterelamute jagunemine maakonniti.

Olulised tegevused programmi 2022-2025 eesmärkide täitmiseks

Programmi peamised tegevused eesmärkide täitmiseks on järgnevad:

- Toetatakse erinevate elamutüüpide rekonstrueerimist energiasäästu ja elukeskkonna parandamise eesmärgil (sh ligipääsetavus), lasterikaste perede elamistingimuste parandamist ning jätkatakse KOV investeeringutoetuse väljamakseid. Vastavalt energiamajanduse arengukavale ja hoonete rekonstrueerimise pikaajalisele strateegiale on energiatarbimise vähendamine hoonetes kliima- ja energiapoliitika üks olulisemaid prioriteete. Kodude rekonstrueerimine ning kasutusest välja langenud ehitiste lammutamine muudab elukeskkonna ohutumaks, ilusamaks, mugavamaks, tervist säästvamaks, paremini ligipääsetavaks kõigile elanikkonna gruppidele ja taskukohasemaks. Eritähelepanu suunatakse piirkondadele väljaspool Harju- ja Tartumaad. Elamute mastapsemaks kaasajastamiseks kavandatakse elamuinvesteeringute fondi asutamist. Peamised toetusmeetmed 2022. aastal on:
 - Korterehamute rekonstrueerimine;
 - KOV elamufondi investeeringute toetamine;
 - Kodutoetus lasterikaste perede elamistingimuste parandamiseks;
 - Väikeelamute rekonstrueerimine;
 - Kasutusest välja langenud ehitiste lammutamine.

- Valmib ja rakendatakse e-ehituse platvorm, mis toob kasutajale ühte kohta ehitisregistri, loodava planeeringute registri ja muud ehitusandmete digitaalseks käitlemiseks mõeldud olulised infosüsteemid ning ehitisregistrist arendatakse tõhus, lihtne ja läbipaistev keskkond ehitisega seotud menetluste tegemiseks ning erinevate sündmusteenustega sidumiseks. Järjepidevalt kohandatakse ehitustegevusega seonduvaid teenuseid tõhusaks, mugavaks ja e-ehituse taristule sobivaks ning stimuleeritakse erasektorit vastavate teenuste arendamisel. Hoitakse kokku aega ebatõhusate protsesside arvelt nii ettevõtetes kui ka ametkondades ning luuakse alus kvaliteetsele andmekorjale ehitussektorist, muuhulgas selleks et panustada registripõhise rahva ja eluruumide loenduse edukasse läbiviimisse.
- „Ehituse pikk vaade 2035“ tegevuste elluviimine, sealhulgas valdkonna arengudokumendi koostamine kooskõlas ülemaailmse säästva arengu eesmärgiga „Jätkusuutlikud linnad ja asumid“.
- Ehitusseadustiku uuendamine, arvestades kasutajate tagasisidet, laiemaid trende ning ehitusvaldkonna järjepidevat digitaliseerimist.
- Ehitusvaldkonna ringmajanduse ja keskkonnajalajälje olukorra parandamine, sealhulgas võimaluste loomine ehitise eluringi keskkonnamõju mõõtmiseks, arvutustööriistade ja -juhiste koostamine ning vajadusel vastavate nõuete kehtestamine.

Meede: Jätkusuutlik ehitus ja planeerimine

Jätkusuutlik ehitus ja planeerimine hõlmab majanduslikult, ökoloogiliselt ja sotsiaalselt läbimõeldud ehitatud keskkonda⁵ arendavaid protsesse ning ehitussektori tootlikkuse tõstmist eeskätt läbi digitaliseerimise ja terviklikuma planeerimise.

Meetme eesmärk

Meetme eesmärk on saavutada meie ehitussektoriga seotud ettevõtete kõrge rahvusvaheline konkurentsivõime ja parim ehitatud keskkond. Nii uute kui ka olemasolevate ehitiste osas tagatakse võimalikult keskkonnasäästlikud, energiatõhusad, ligipääsetavad, turvalised, tervist säästvad ja muul moel kvaliteetsed lahendused. Ehitatud keskkonda luuakse efektiivselt ja majanduse ühtlast arengut soodustavalt sh läbi kontratsükli ehitusinvesteeringute planeerimise. Ehituse tootlikkuse tõstmiseks arendatakse välja vastav digitaaltaristu. Tagatakse vastav õiguslik keskkond ja selle tõhus rakendamine, riiklik visioon ning teavitustegevus.

Meetme lühiajaline eesmärk (aastaks 2022) on luua ehitussektori digitaliseerimiseks vajalik raamistik, st paika panna reeglid ja saavutada kokkulepped ühtse klassifitseerimissüsteemi, juhendite, normdokumentide ning parimate praktikate osas. Luuakse alused ehitussektori teenuste parendamiseks e-ehituse platvormi abil, mis loob tervikliku pildi kogu Eesti ehitatud keskkonnast ehk digitaalse 3D-kaksiku. Tagatud on kvaliteetne infovahetus ehitisregistri ja teiste ehitust mõjutavate andmebaaside vahel, nagu näiteks maakataster, planeeringute register, kinnisvara register ja teede infosüsteem. See eeldab tihedat koostööd MKM-i, Rahandusministeeriumi, Maa-Ameti ja teiste asjakohaste valitsemissektori asutuste vahel.

Meetme pikemaajaline eesmärk (aastaks 2030) on parandada sektori protsesside juhtimist, tõhustada koostööd eluringi osaliste vahel, oluliselt säästa ressursse ning kasvatada ehituse tootlikkust vähemalt EL-i keskmisele tasemele. Uudsete digitaalsete teenuste teke koos IKT sektoriga annab võimaluse ekspordi

⁵ Ehitatud keskkonnana mõistetakse käesolevas dokumendis kogumina kõiki ehitisi, mida on ehitatud, mis on ehitamisel või mille ehitamist kavandatakse. Ehitusseadustiku § 3 lõigete 1 ja 2 kohaselt on ehitis inimtegevuse tulemusel loodud ja aluspinnasega ühendatud või sellele toetuv asi, mille kasutamise otstarve, eesmärk, kasutamise viis või kestvus võimaldab seda eristada teistest asjadest. Ehitis on hoone või rajatis.

suurendamiseks ning uute turgude võitmiseks. Eesti digitaalse 3D-kaksiku sidumine reaalaraja andmetega (IoT) võimaldab paremini analüüsida ja arendada meie elukeskkonda. Pikaajaline perspektiiv majandusele tervikuna on ehitatud keskkonna integreerimine erinevate majandusharudega, uudne lisandväärtus ja digitaalsetel andmetel põhinevad teenused kogu ehitise eluringi — planeerimise, tellimise, projekteerimise, ehitamise ja korrashoiu — vältel.

Programmi tegevus: E-ehitus

E-ehituse keskkond annab usaldusväärset infot ehitus- ja kinnisvarasektorit puudutavate otsuste langetamiseks ja analüüside koostamiseks; tagab ehitise eluringiga seotud menetluste tõhususe, lihtsuse ja läbipaistvuse ning soodustab ehitus- ja kinnisvarasektori digitaliseerimist, timmitud ehituse ja BIM-i kontseptsioonide levikut. E-ehituse keskkonna moodustavad nii E-ehituse platvorm, ehtisregister kui ka muud ehitusandmete digitaalseks käitlemiseks mõeldud riiklikud süsteemid ja meetmed.

2022. aastal läheb ehtisregister täielikult üle kaasaegsele mikroteenuste põhisele arhitektuurile ning uutele kasutajamugavatele teenustele. Lisame täiendavaid menetlusi ning uusi võimalusi e-ehituse platvormis ja ehitatud keskkonna 3D kaksikus. Ruumilise planeerimise ja ehituse protsessid lihtsustuvad ning muutuvad oluliselt läbipaistvamaks. Tänu digitaalsetele platvormidele on paljud teiste valdkondade teenused, näiteks finants-, takso- ja kullerteenused muutunud kasutajasõbralikumaks ja taskukohasemaks – sarnast muutust loome ka ehitusvaldkonnas. Lisaks kaasajastame ehitusvaldkonna regulatsiooni ja loome digitaalsed norme selgitavad abivahendid.

E-ehituse keskkonna haldamisega on seotud järgmised MKM-i teenused:

Teenus 1: Ehitiste eluringi menetluskeskkonna üleval pidamine

Tagatakse tõhus, lihtne ja läbipaistev keskkond ehitise eluringiga seotud menetluste tegemiseks ning erinevate sündmusteenustega sidumiseks. Ehtisregistrist arendatakse nii ettevõtjatele, järelevalveasutustele kui ka teistele ehitusprotsessi osalistele mugav ja tõhus keskkond, et kiirendada menetlusi ja tõsta nende kvaliteeti. Teenuse abil hoitakse kokku erinevate ehitussektori osapoolte ajakulu liigsele bürokraatialle ning luuakse alus kvaliteetsele andmekorjele ehitussektorist.

Teenus 2: Eesti ehitatud keskkonna andmete haldamine

Ehitus- ja kinnisvarasektorit puudutavate otsuste langetamiseks ja analüüside koostamiseks antakse usaldusväärset infot läbi riiklikult tagatud digitaalse keskkonna. Teenusega võimaldatakse nii menetlustest kui ka mujalt tulnud infot säilitada süstematiseeritud kujul ja võimaldada selle hilisemat kasutamist. Sellega soodustatakse ehitussektori standardiseerimist, automatiseerimist ja digitaliseerimist, mis on olulised eeldused tootlikkuse tõusule.

Teenus 3: Ehitiste eluringi protsesside digitaliseerimine

Ehitistega seotud andmete jagamine toimub tõhusalt ning infokadudeta nii riigi, kohaliku omavalitsuse kui ka erasektori teenuse osutajate vahel. Läbi pilootprojektide toetamise tõstetakse erasektori algatusvõimet, motivatsiooni ja suutlikkust uute digitaalsete lahenduste rakendamiseks. Teenuse abil luuakse ehitus- ja kinnisvarasektoris eeldused andmete kasutamiseks oma tegevuste tõhustamise ja kvaliteetsema elukeskkonna tagamise nimel. Soodustatakse eesrindlike digitaalsete teenuste levikut ehitus- ja kinnisvarasektoris. Avaliku ja erasektori vaheline infovahetus toimub üksnes kaasaegse digitaalsete lahenduste praktika kohaselt, mis annab riigiga suhtlevatele ettevõtjatele edasiseks arenguks vajaliku kogemuse.

Programmi tegevuse ja teenuste mõõdikud

Mõõdik, sh allikas	Algtase (2020)	Sihttase 1 (2022)	Sihttase 2 (2023)	Sihttase 3 (2024)	Sihttase 4 (2025)
Programmi tegevus: E-ehitus					
Ehitusloa menetlemise aeg päevades alates selle sisestamisest ehitisregistrisse, MKM	61	40	30	26	25
Teenus 1: Ehitiste eluringi menetluskeskkonna üleväl pidamine					
Menetluste läbiviimise aeg ja kulgemine avalikustatud, MKM	Jah	Jah	Jah	Jah	Jah
Ehitise infomodelite hulk ehitusloa taotluse lisana, MKM	0	3	50	120	200
Ehitise infomodelite hulk kasutusloa taotluse lisana, MKM	0	2	30	70	100
Teenus 2: Eesti ehitatud keskkonna andmete haldamine					
Ehitisregistri andmekvaliteedi määramine "REGREL" ⁶ vaates ja tagamine nõutud määratluse piires, MKM	Ei	Jah	Jah	Jah	Jah
Teenus 3: Ehitiste eluringi protsesside digitaliseerimine					
E-ehituse platvormiga liidestatud registre arv, MKM	0	3	10	15	20
E-ehituse platvormil pakutavate avaliku sektori teenuste arv, MKM	0	20	35	50	55
E-ehituse platvormil pakutavate erasektori teenuste arv, MKM	0	5	10	25	50
E-ehituse platvormi kasutajate arv, MKM	0	18 000	21 000	25 000	30 000

Programmi tegevus: Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi arendamine

Ehitussektor koos arhitekti- ja inseneriteenuste, ehitusmaterjalide tootmise ning kinnisvarasektoriga moodustab ettevõtete arvu poolest umbes 22%. Nimetatud tegevused panustavad riigi majandusse umbes 17%. Suure mõjupotentsiaali tõttu loob riik tingimusi selleks, et vastav ettevõtlus soodustaks Eesti majandusarengut parimal võimalikul moel.

Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi mõiste hõlmab eelkõige Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse (EL) nr 305/2011 lisas 1 sätestatud ehitistele esitatavaid põhinõudeid ja nende täitmise tagamist⁷. Enam kui 50% kõikidest loodusvaradest muundatakse ehitusmaterjalideks ja -toodeteks. Euroopa Liidus tarbitakse 40% kogu tarbitud energiast hoonetes. Eestis on see näitaja palju kõrgem, ulatudes 50%-ni riigi energiatarbest (vt. joonis 3). Seega on ehitussektoril kaalukas roll kliimapoliitiliste eesmärkide täitmisel.

Tegevuse raames kujundatakse koostöös teiste EL liikmesriikidega hoonete energiatõhususe ja keskkonnasäästlikkuse poliitikat, mis on ambitsioonikas, kuid riigi majanduslike huvide ja meie ehitatud keskkonna kvaliteediga kooskõlas. Hoonete kasutamisaegne energiasääst ei tohi tulla hoonete sisekliima või muu kvaliteedi arvelt – pigem tuleb ka elukeskkonna ja näiteks sisekliima kvaliteeti paralleelselt energiatõhususega arendada. Ehitiste keskkonnasäästlikkuse poliitika kujundamisel ollakse paindlikud tehnoloogilise innovatsiooni suhtes, et tagada kulutõhusaimad lahendused ning parandada ehitussektoriga seotud ettevõtete rahvusvahelist konkurentsivõimet. Lisaks püüeldakse antud tegevuse raames selleni, et

⁶ Registripõhine rahva ja eluruumide loendus (REGREL) - <https://www.stat.ee/regrel>

⁷ EL nr 305/2011 lisas 1 sätestatud põhinõuded on mehaaniline vastupidavus ja stabiilsus; tuleohutus; hügieen, tervis ja keskkond; kasutamise ohutus ja juurdepääs; kaitse müra eest; energiasäästlikkus ja soojapidavus ning loodusvarade säästev kasutamine.

keskkonnasäästlikkus oleks käsitletud hoonete kasutamisaegsest energiatõhususest laiemalt, hõlmates näiteks ka ehitusmaterjalide tootmist, tarnet ja taaskasutamist (ehitise eluring).

Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi arendamisega on seotud järgmised Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi teenused:

Teenus 1: Ehitustoodete poliitika kujundamine

Juhindudes EL ühtse siseturu ja kaupade vaba liikumise põhimõtetest⁸ tegeletakse turutõkete vähendamise ja võrdsete võimaluste tagamisega Eesti ehitusmaterjalide turu osalistele. Ühtlasi luuakse tingimused selleks, et Eesti ettevõtjad panustaksid ehitatud keskkonna loomisse üksnes ohutute ja kvaliteetsete ehitustoodetega. Nimetatud tegevused on eelduseks sellele, et Eesti ehitustooted oleksid rahvusvaheliselt kõrge konkurentsivõimega ja vastav tööstus soodustaks Eesti majandusarengut parimal võimalikul moel.

Teenus 2: Majandusarengut toetava ehitussektori poliitika kujundamine

Ehitus koos kinnisvarasektoriga moodustab ligi 17% kogu Eesti majandusest. Ehitustegevus reageerib üldjuhul alati majandusolukorrale ajaliselt hiljem, st ehitus- ehk pakkumistsükkel järgneb alati nõudlustsüklile teatava viitajaga. Seetõttu on ehitussektoril majandustsükli langusfaasis ehitustegevuse inertsusest tingituna kalduvus ületootmisele. Ehitussektorile on iseloomulik ka tulude ja kulude (rahavoogude) volatiilsus ning tundlikkus majanduse konjunktuurimuutustele. Lisaks on ehitustsüklid üheks olulisimaks tsüklilisuse allikaks majanduses. Seega keskendutakse käesoleva teenusega poliitikale, mis võimaldaks ehitusinvesteeringuid ajastada majanduse langusfaasi kui majanduse tõusufaasis tuleks investeeringuid pigem vähendada. Investeeringute ajatamine ja pikk kavandamine eeldab ka terviklikku planeerimist.

Ehitussektorit iseloomustatakse globaalselt sageli kui madala tootlikkuse ja aeglase lisandväärtuse kasvuga sektorit. Eesti ehitussektori tootlikkus jääb Euroopa Liidu keskmisele alla ligi kahekordselt. Nimetatud probleemi lahendamiseks tehti MKM-i eestvedamisel koostööd teiste riigiasutuste ja erasektoriga, mille tulemusena loodi ehitussektorile pikaajaline vaade „Ehituse pikk vaade 2035“⁹. Ehitusvaldkonna pika vaate loomise analüüsi raames lepiti kokku ühistes tegevustes ehitussektori järjepideva arengu tagamiseks. See töö jätkub majandus- ja taristuministri poolt ellu kutsutud ehitusvaldkonna arengukomisjonis.

Teenus 3: Ohutu ja toimiva ehitatud keskkonna poliitika kujundamine

Avalikus õiguses kujundatakse ehitatud keskkonda eelkõige planeerimisseaduse ja ehitusseadustiku alusel. Riiklikult ühtlustatud ruumilise planeerimise abil luuakse eeldused ühiskonnaliikmete vajadusi ja huve arvestavaks, demokraatlikuks, pikaajaliseks, tasakaalustatuks ja jätkusuutlikuks ehitatud keskkonna arenguks. Ehitusseadustiku kohaselt tagatakse ehitatud keskkonna ohutus ja keskkonnasäästlikkus. Antud teenuse raames tagatakse eelkõige ühtlane õiguskeskkond ja selle rakendamine, mis võimaldab eelnimetatud eesmärke saavutada.

Teenus 4: Ehitiste keskkonnasäästlikkuse poliitika kujundamine

Kujundatakse uuenduste suhtes paindlik tugistruktuur ja nõuete süsteem, mis tagab ehitiste madala ökoloogilise jalajälje ja kuluoptimaalse energiatõhususe taseme. Nõuetest juhindutakse ehitisi püstitades, oluliselt rekonstrueerides ja olulise energiamõjuga tehnosüsteeme paigaldades. Esialgu keskendutakse hoonetele, kuid tulevikuperspektiivis vaadeldakse kogu ehitatud keskkonna keskkonnasäästlikkust.

Teenus 5: Energiamärgiste süsteemi haldamine

Tagatakse üldsusele selge ja eriala ekspertide poolt lihtsasti kasutatav energiamärgiste süsteem, mis väljendab selgelt hoonete energiatõhusust. Tõhus ja toimiv energiamärgiste süsteem annab eeldused

⁸ Euroopa Liidu toimise lepingu I ja II jaotis.

⁹ Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (2020). *Ehitusvaldkonna pika vaate loomise analüüs 2020*

hoonete energiatõhustamise meetmete tulemuslikkuse hindamiseks ning täiendavate poliitikameetmete väljatöötamiseks.

Teenus 6: Hoonete sisekliima poliitika kujundamine

Kujundatakse ühtne ja vastuoludeta sisekliima nõuete regulatsioon või parandatakse ülevaatlikkust olemasolevast regulatsioonist, milles esitatud nõuded võimaldavad tagada tervist säästvat sisekeskkonda.

Teenus 7: Ehitiste keskkonnasäästlikkuse alase teadlikkuse tõstmine

Tagatakse ehitiste keskkonnasäästlikkuse alane oskusteave nii erialasel kui ka avalikul tasandil. Suunatakse energiatõhususe ja keskkonnasäästlikkuse osas optimaalsete lahenduste kasutuselevõtmist. Sellega tagatakse ka meie vastava valdkonna ettevõtete kõrge konkurentsivõime rahvusvahelisel tasandil.

Teenus 8: Ehitusvaldkonna järelevalve (TTJA)

TTJA teeb riiklikku järelevalvet raudteerajatistele, survetorustiku ja -anumatele, elektripaigaldistele, sideehitistele, liftidele, köisteedele või muudele tõsteseadmetele, avalikus veekogus kaldaga püsivalt ühendamata ehitiste, riigikaitse- ja julgeolekuasutuse ehitiste ning riigipiiri taristu nõuetele vastavusele, lisaks kontrollitakse ehitiste kasutusjärgset ohutust, riigi eriplaneeringu alusel ehitatud ehitiste nõuetele vastavust ning ehitiste kaitsevööndi ja seal tegutsemise nõuete täitmist.

Teenus 9: Tegevus- ja kasutusõiguse andmine (ehitusohutus) (TTJA)

TTJA väljastab projekteerimistingimusi raudteerajatistele ja riigi eriplaneeringu alusel ehitatavate ehitiste projekteerimiseks ning ehitus- ja kasutuslube raudteerajatistele, riigikaitse- ja julgeolekuehitistele ning riigipiiri taristule, eriplaneeringu alusel ehitatavatele ehitistele, avalikku veekogusse püstitavatele ehitistele ning ehitistele, mille loa väljastamise pädevus on nii riigi kui kohaliku omavalitsuse või mitme riigiasutuse pädevuses.

Teenus 10: Energiatõhususe järelevalve (TTJA)

TTJA teeb riikliku järelevalvet hoonete energiatõhususele, energiamärgistele, energiaaudititele, olemasolevate mittelelamute laadimistaristutele ning mittelelamu kütte- või jahutussüsteemide energiatõhususe suurendamiseks automaatikasüsteemide paigaldamise nõuete täitmisele.

Programmi tegevuse ja teenuste mõõdikud

Mõõdik, sh allikas	Algtase (2020)	Sihttase 1 (2022)	Sihttase 2 (2023)	Sihttase 3 (2024)	Sihttase 4 (2025)
Programmi tegevus: Ehitatud keskkonna ja ehitusvaldkonna kvaliteedi arendamine					
Uute nõuetele vastavate eluruumide lisandumine, Statistikaamet	5890	11 890	17 890	23 890	29 890
Teenus 1: Ehitustoodete poliitika kujundamine					
Ehitustoodete ekspordimaht, Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liit	176	198	204	210	215
Ehitustoodete impordimaht, Statistikaamet	142	142	145	150	160
Teenus 2: Majandusarengut toetava ehitussektori poliitika kujundamine					
Otsustes tuginetakse ehituse pikale vaatele	Ei	Jah	Jah	Jah	Jah
Teenus 3: Ohutu ja toimiva ehitatud keskkonna poliitika kujundamine					
Ehitise seisundist või ohutusnõuete rikkumisest tingitud inimelu nõudnud avariid, TTJA	0	0	0	0	0
Teenus 4: Ehitiste keskkonnasäästlikkuse poliitika kujundamine					

Regulatsiooni vastavus 2018. a hoonete energiatõhususe direktiivile ja alusuuringutele	Ei	Jah	Jah	Jah	Jah
Teenus 5: Energiamärgiste süsteemi haldamine					
Hoone ja hoone osa müügikuulutustel esitatud energiamärgiste osakaal, TTJA	67%	70%	73%	75%	75%
Avalike hoonete energiamärgistega varustatuse osakaal, TTJA	50%	65%	70%	75%	80%
Teenus 6: Hoonete sisekliima poliitika kujundamine					
Sektoris järgitakse ühtset hoonete sisekliima regulatsiooni, MKM	Ei	Jah	Jah	Jah	Jah
Teenus 7: Ehitiste keskkonnasäästlikkuse alase teadlikkuse tõstmine					
Energiatõhususe valdkonna uuringute ja juhendmaterjalide kogus (lk), MKM	1000	1400	1600	1800	2000
Teenus 8: Ehitusvaldkonna järelevalve					
Ehitise ohtlikkusest põhjustatud inimeste hukkumise ning raskete kehavigastuste tekkimise arv	0	0	0	0	0
Teenus 9: Tegevus- ja kasutusõiguse andmine (ehitusohutus)					
Menetlusvigade tõttu tühistatud haldusaktide ja/või kaotatud (kohtu)vaidluste arv	0	0	0	0	0
Teenus 10: Energiatõhususe järelevalve					
KOV-i omandis olevatel hoonetel on energiamärgis väljastatud (või väljastamisest vabastamine tõendatud), %	65	98	99	99	100

Meede: Jätkusuutlik ja kättesaadav elamufond

Elamumajandus hõlmab riigi elamupoliitikat, mille eesmärgiks on soodustada eluhoonete jätkusuutlikku uuenemist ning kvaliteetsete eluruumide kättesaadavust töö- ja elukohana tegusates piirkondades üle Eesti. Tagatakse eluasemepiirkondade mitmekesisus ja tasakaalustatud areng. Meetme tulemusena on Eesti elamufond kvaliteetne, jätkusuutlik ja kättesaadav. Tänu madalamatele kulutustele eluruumile ja selle kasutamisele kasvab ligi poolte Eesti inimeste tarbimisvõime. Pannakse alus majanduskasvule kõigis Eesti piirkondades.

Meetme eesmärk

Meetme peamised eesmärgid on:

- uute hoonete ja olemasoleva elamufondi kvaliteedi (sh ligipääsetavus), jätkusuutliku uuenemise ja energiatõhususe paranemine;
- eluruumide parema kättesaadavuse tagamine kõigile Eesti elanikele;
- aktiivsetest kinnisvaraturu piirkondadest eemal olevate tõmbekeskuste eluasemeturu arengu soodustamine;
- eluasemeteenuste pakkumise parem vastavus nõudlusele, üürituru teke.

Meetme mõõdik

Mõõdik, sh allikas	Algtase (2020)	Sihttase 1 (2022)	Sihttase 2 (2023)	Sihttase 3 (2024)	Sihttase 4 (2025)
Otsustes tuginetakse ehituse pikale vaatele ja hoonete rekonstrueerimise pikaajalisele strateegiale	Ei	Jah	Jah	Jah	Jah

Programmi tegevus: Eluasemepoliitika

Riigi ülesanne on luua eluasemeturul tingimused, mis võimaldavad kohalikel omavalitsustel, korteriühistutel, eluruumide omanikel ja üürnikel oma eluasemeprobleeme võimalikult iseseisvalt või erasektori kaasabil lahendada. Seda tehakse õiguslike regulatsioonide, institutsionaalse korralduse ja riiklike toetusmeetmete abil. Eesmärkide elluviimisel tehakse koostööd valdkonnas tegutsevate ettevõtjate, institutsioonide, huvigruppide, siseriiklike ja rahvusvaheliste organisatsioonidega, samuti teiste elamumajandusega seotud valdkondade (sh regionaalpoliitika, ruumilise planeerimise, sotsiaalhoolekande, energeetika jms) ekspertidega.

Elamupoliitikaga on seotud järgmised MKM-i teenused:

Teenus 1: Eluasemepoliitika kujundamine

Elamuvaldkonna poliitika, arengukavade, sihtprogrammide ja välisabi projektide väljatöötamine ning elluviimine. Osalemine elamumajanduse sektori ja ehitussektori poliitikakujundamises ja õigusloomes. Tagatakse elamumajanduse areng, selleks vajalik stabiilne rahastamine ja siseriiklikult ning rahvusvaheliselt kokkulepitud eesmärkide saavutamine.

Teenus 2: Kahaneva rahvastikuga piirkondade korterelamute tehnosüsteemide ja kandekonstruktsioonide rekonstrueerimise toetamine

Lahendatakse kahaneva elanikkonnaga piirkondade probleem korterelamute osaliseks rekonstrueerimiseks juhul, kus tervikrekonstrueerimine ei ole jõukohane.

Teenus 3: Üürielamute rajamise investeeringute toetamine

Tagatakse mobiilsele töötajale vajalike üürieluruumide parem kättesaadavus üle Eesti ning soodustatakse investeeringuid avaliku sektori üürieluruumide rajamiseks.

Teenus 4: Kasutusest väljalangenud elamufondi lammutamise toetamine

Luuakse võimalused eluasemekeskonna paremaks ja tõhusamaks planeerimiseks läbi amortiseerunud elamufondi lammutamise toetamise.

Teenus 5: Kortерelamute rekonstrueerimise toetamine

Stimuleeritakse korterelamute rekonstrueerimist riiklike toetustega, mis võimaldab täita eesmärges seoses hoonefondi energiatõhususe ja sisekliima parandamisega.

Teenus 6: Väikeelamute rekonstrueerimise toetamine

Stimuleeritakse väikeelamute rekonstrueerimist riiklike toetustega, mis võimaldab täita eesmärges seoses hoonefondi energiatõhususe ja sisekliima parandamisega.

Teenus 7: Päikesepaneelide investeeringute toetamine

Taastuvast energiaallikast toodetud elektri osakaalu kasvu tõstmine energiabilansis ning energia tootmissüsteemist pärinevate saasteainete heitkoguse vähendamine.

Teenus 8: Lasterikastele peredele elamistingimuste parandamise toetamine

Aidatakse kaasa kolme- ja enamalapseliste perede eluasemetingimuste parandamisele.

Programmi tegevuse ja teenuste mõõdikud

Mõõdik, sh allikas	Algtase (2020)	Sihttase 1 (2022)	Sihttase 2 (2023)	Sihttase 3 (2024)	Sihttase 4 (2025)
Programmi tegevus: Eluasemepoliitika					
Riiklike toetuste abil rekonstrueeritud eluruumide arv, MKM	5658	5482	6189	6897	7604
Teenus 1: Eluasemepoliitika kujundamine					
Eluasemepoliitika vastab ehituse pikale vaatele ja hoonete rekonstrueerimise pikaajalisele strateegiale	Ei	Jah	Jah	Jah	Jah
Teenus 2: Kahaneva rahvastikuga piirkondade korterelamute tehnosüsteemide ja kandekonstruktsioonide rekonstrueerimise toetamine					
Rekonstrueeritud tehnosüsteemide arv, MKM	0	50	50	50	50
Teenus 3: Üürielamute rajamise investeeringute toetamine					
Riikliku toetuse abil rajatud üürielamute arv, MKM	0	15	6	0	0
Teenus 4: Kasutusest väljalangenud elamufondi lammutamise toetamine					
Amortiseerunud ja kasutusest välja langemise järel lammutatud hoonete arv, MKM	13	15	15	15	15
Teenus 5: Korteralamute rekonstrueerimise toetamine					
Rekonstrueeritud korteralamute eluruumide arv, MKM	5511	5018	5618	6218	6818
Teenus 6: Väikeelamute rekonstrueerimise toetamine					
Rekonstrueeritud väikeelamute arv, MKM	147	464	571	679	786
Teenus 7: Päikesepaneelide investeeringute toetamine					
Paigaldatud päikesepaneelidega hoonete arv, MKM	0	0	0	0	0
Teenus 8: Lasterikastele peredele elamistingimuste parandamise toetamine					
Riiklikku toetust saanud leibkondade arv, MKM	320	300	300	300	300

Lisad

1. Rahastamiskava planeerimistasandite lõikes sh eesmärgid ja mõõdikud (SJIS)